

Рекомендації

Науково-практичної конференції «Пріоритетні напрями та завдання розвитку ядерної енергетики та атомної промисловості»

Концепція оновленого варіанту Енергетичної стратегії України до 2030 року має базуватися виключно на вимогах забезпечення енергетичної незалежності України, дотримання її національних інтересів і міжнародних зобов'язань.

Показники Енергетичної стратегії, у т.ч. стосовно розвитку ядерної енергетики, мають розроблятися з урахуванням реальних можливостей держави. Це стосується не тільки сировинних, але й технічних, фінансових та інвестиційних ресурсів.

У зазначених умовах розробники проекту оновленої Енергетичної стратегії України повинні зосередитися на питаннях, вирішення яких безпосередньо залежить від державної влади.

Першочерговими завданнями органів державної виконавчої влади мають стати дії, спрямовані на:

- обґрунтування і вибір стратегічного підходу до розвитку в Україні власного ядерного паливного циклу (окремих його елементів) з урахуванням ситуації, що складається навколо режиму нерозповсюдження ядерної зброї.
- створення привабливих умов для залучення інвестицій в ядерну галузь, що сприятиме її сталому інноваційному розвитку;
- формування адекватної державної тарифної політики в енергетиці та реформування енергетичного ринку з метою зняття існуючих перешкод для розвитку ядерної енергетики та атомної промисловості України;
- виведення із стану банкрутства вітчизняних підприємств ядерного паливного циклу;
- збереження у найближчій та середньостроковій перспективі державної форми власності на найбільш капіталоемні частини ядерного паливного циклу.

У розділі Енергетичної стратегії до 2030 року, присвяченому ядерній енергетиці та атомній промисловості, серед пріоритетних завдань держави необхідно передбачити:

- будівництво нових ядерних енергоблоків з обґрунтуванням рівня необхідної потужності та вибором типів енергоблоків з огляду на нові нормативні вимоги до безпеки та світові тенденції в цій сфері;
- будівництво в Україні власного заводу з фабрикації ядерного палива;
- проектування та будівництво в Україні власного газофторидного комплексу для переробки закису-окису урану у гексафторид урану та для оберненої конверсії гексафториду урану у двоокис урану;
- забезпечення фінансування робіт із створення в Україні виробництва цирконієвих сплавів та цирконієвого прокату;

- збільшення обсягів геологорозвідувальних робіт на уран з поступовим нарощуванням буріння на протязі 2012-2014 років до 220 тис. м на рік з відповідною активізацією геофізичних, геохімічних, геотехнологічних, аналітичних досліджень та наукового супроводження. З цією метою пропонується у Законі України «Про Державний бюджет України» затверджувати окремим рядком для КП «Кіровгеологія» видатки з Державного бюджету «Фінансування геологорозвідувальних робіт на уран» в «Розподілі видатків Державного бюджету» на поточні роки за кодом «Розвиток мінерально-сировинної бази, в тому числі буріння артезіанських свердловин»»;

- забезпечення фінансування робіт з проектування та будівництва сховища високоактивних радіоактивних відходів у глибинних стабільних геологічних формаціях;

- підвищення техніко-економічних показників (КВВП) роботи АЕС України, що дозволить виробляти додаткові обсяги електричної енергії, рівноцінній введенню в експлуатацію нових енергоблоків;

- перегляд та посилення вітчизняних вимог щодо безпеки нових проектів та безпеки експлуатації АЕС, у т.ч. на основі аналізу уроків аварії на Фукусіма-Даїчі, враховуючи найкращий міжнародний досвід в частині нормотворення.

Актуальним для галузі є також забезпечення підтримки громадськості, без отримання якої неможливо реалізувати навіть найкращі та безпечні проекти у сфері використання ядерної енергії.

Для активізації роботи в цьому напрямку необхідно передбачити:

- залучення громадськості та незалежних експертів до підготовки оновленої Енергетичної стратегії України на період до 2030 року, шляхом проведення громадських слухань, консультацій та обговорення;

- впровадження на всіх рівнях принципів культури безпеки;

- доведення до відома громадськості сучасних принципів забезпечення безпеки взагалі та на АЕС зокрема через впровадження у всіх технічних вищих навчальних закладах курсу «Культура безпеки»;

- створення та розміщення на веб-сторінках Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Державної інспекції ядерного регулювання України та ДП НАЕК «Енергоатом» інформаційних матеріалів з основ ядерного паливного циклу та принципів забезпечення безпеки у формі, доступній для сприйняття пересічними громадянами;

- забезпечення максимально можливої відкритості інформації з ядерно-паливного циклу для громадськості, недопущення приховування важливої з точки зору безпеки інформації;

- підвищення уваги Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Державної інспекції ядерного регулювання України та ДП НАЕК «Енергоатом» до публічної роботи з громадськістю.